

T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Deprem Dairesi Başkanlığı`ndan alınan verilere göre; 24.01.2020 günü saat 20:55`de merkez üssü Sivrice (Elazığ), aletsel büyüklüğü 6.8 (Mw) ve Odak derinliği 08.06(Km.) olan şiddetli bir deprem meydana gelmiştir.

Elazığ`ın yanı sıra Malatya, Tunceli, Adıyaman, Diyarbakır ve çevre illerde hissedilen, depremin ardından, 27.01.2020 tarihine‘e kadar aynı bölgede büyüklükleri 1.8 ile 5.4 arasında değişen çok sayıda artçı sarsıntılar meydana gelmiştir. Depremin belirgin süresi ise ilk belirlemelere göre 20,4 sn. Olarak hesaplanmıştır.

Resmi açıklamalara göre (27.01.2020) 39 vatandaşımız hayatını yitirmiş, 1607 vatandaşımız yaralanmış, Yıkılan binalarda kurtarma çalışmaları sonucu 45 kişi enkaz altından sağ kurtarılmıştır. Hastanelere başvuran vatandaştan 1516'sı taburcu edilmiştir. AFAD verilerine Elazığ ve Malatya'da incelenen bin 521 binadan 76’sı yıkık, 645'i ağır hasarlı, 38'i orta hasarlı, 503'ü de az hasarlı. 12 bina acil olarak yıkılacak, 347 binanın ise hasarsız olduğu tespit edilmiştir.

Depremde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı, yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyoruz. Ayrıca hasar gören binalara yetkililer uygun görmedikçe girilmemesini öneriyoruz.

ÜLKEMİZ BİR DEPREM ÜLKESİDİR, DEPREMLER GEÇMİŞTE OLDUĞU GİBİ GELECEKTE DE OLACAKTIR.

Depremler ve doğal afetler ülkemizin kaçınılmaz bir gerçeğidir. Bu nedenle; toplumumuzda deprem bilincinin oluşturulması, deprem ve afetlere karşı uygun yerleşim alanlarının belirlenmesi, güvenli binalar yapılması, bunların denetlenmesi, deprem öncesi, sırası ve sonrası hazırlıklı olunması gerekmektedir.

Türkiye yaklaşık olarak dünyadaki depremlerin 1/5'ini oluşturan Akdeniz-Alp-Himalaya adıyla anılan en etkin deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Ülkemizi kuzeyden, güneyden ve batıdan saran bir deprem kuşağı topraklarımızın %92'sinde deprem tehlikesi yaratmaktadır.

Ülkemiz, tektonik, jeomorfolojik yapısı ve sahip olduğu iklim özellikleri nedeni ile büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afetlerle sık sık karşılaşmaktadır ve karşılaşmaya bundan sonra da devam edecektir. Mevcut deprem bölgeleri haritamıza göre; topraklarımızın %66'sı 1'inci ve 2'inci derece deprem bölgesinde bulunmaktadır.

Konutlarımızın %44'ü 1. derece, % 25'i 2. derece deprem bölgesinde yer alırken, nüfusumuzun yaklaşık 34 milyonu yani %43'ü 1. derece, yaklaşık 22 milyonu yani %30'u 2. derece deprem bölgesinde yaşamaktadır. Yapılarımızın ve ülke nüfusunun büyük bir çoğunluğunun bulunduğu 1. ve 2. derece deprem bölgelerinde büyük bir deprem olma olasılığı her zaman vardır ve yüksektir. Sadece depremler yüzünden, 1900'lerden bu yana yaklaşık 100 bin vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 500 bine yakın yapımız hasar görmüştür.

2012 yılında yürürlüğe giren ülkemizin afet konusundaki ilk strateji belgesi olan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı'nın (UDSEP-2023) deprem konusunda geleceğe ilişkin çalışmalarda bize yol gösteren rehber olacağına inanılmıştı. Ancak bu eylem planında bahsedilen unsurlar maalesef büyük çapta hayata geçirilememiştir.

Biliyoruz ki; ülke ve bölge düzeyinde yerleşim politikalarının fiziki planlamasının hazırlanması, kent ölçeğinde rant anlayışından uzak arazi kullanım planları yapılması, afet etkilerine dayanıklı yapım sistemlerinin teşviki ve

stratejisinin geliştirilmesi, uygun mühendislik tekniklerinin sağlanması, Ar-Ge desteklerinin sağlanması, hedeflenen strateji ve planların hayata geçirilmesi ve ilgili tüm kanun ile yönetmeliklerinin afet risklerini azaltma odaklı olarak yeniden düzenlenmesi ve gereği gibi uygulanması, denetlenmesi bizi dünya standartlarında çağdaş, çevre, plan, fen ve sağlık açısından uygun ve güvenli yaşam mekânlarına sahip olma amacına ulaştıracaktır.

Tüm bunların gerçekleştirilmesi için üniversite, sanayi, inşaat sektörü, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumları arasındaki işbirliğinin etkili bir şekilde güçlendirilmesi gerekmektedir. Ülkütek bu konuda üzerine düşeni yapmaya hazırdır.

Depremlere karşı alınması gereken önlemler ivedi bir öneme sahiptir.

Mevcut Yapı Denetim Yasası'nın öngördüğü, ticari yanı ağır basan yapı denetim şirketi ve öngörülen teknik müşavirlik şirketi modeli yerine uzmanlık ve etik niteliklere sahip yapı denetçilerinin etkinliğine dayalı, yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir.

Artık, her afetten sonra sık sık yapılan "yara sarma" anlayışından vazgeçip, bilimin, tekniğin yol göstericiliğinde afet öncesi alınacak önlemlerle, afet zararlarını kabul edilebilir sınırlara indirmek hedeflenmelidir.

Türkiye "Afet Güvenli Kentler" oluşturma çalışmalarına hızla başlamalı, günümüz bilim ve teknolojisi kullanılarak "yaşanabilir ve güvenli" kentler yaratılmalıdır.

Her türlü teknik elamanı içinde barındıran sadece Ankara'da kamu, üniversite ve özel sektörden 1500 yakın mühendis, mimar, şehir plancısı ve diğer teknik eleman üyesi bulunan Ülkücü Teknik Elemanlar Derneğinin afete dayanıklı güvenli kentler oluşturulmasında üzerlerine düşeni yapacağından kimse kuşku duymamalıdır.

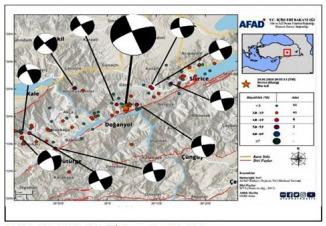
Deprem zararlarını en aza indirmek için; mühendislik biliminin gerekleri dikkate alınmalı, zemin ve temel etüt raporları standartlara uygun yapılmalı, Riskli alanlar imara açılmamalı, bilimsel normlara dayalı yer seçimi yapılmalı, İmar Planına altlık teşkil eden jeolojik-jeofizik-jeoteknik etütler yapılmalı, ada ve parsel bazlı tüm yapılaşmalarda mühendislik hizmeti almayan hiçbir uygulamaya ruhsat verilmemelidir.

Her depremden sonra aynı acıları ve kayıpları yaşamamak için yer seçimi, yapı tasarımı, üretimi ve denetimi aşamalarında mühendislik biliminin, bilgisinin gerekleri tam olarak yerine getirilmeli, ülkemizin deprem ve afet planları geliştirilmeli, ülkemiz yapı stokunda gerekli mühendislik incelemeleri yapılarak riskli yapılardaki risklerin giderilmesi çalışmaları ivedilikle başlatılmalıdır.

Ülkemizde her an deprem olabilir. Depreme hazırlıklı olmalıyız. Deprem zararlarının en aza indirmenin en önemli yolu depreme dayanıklı binaların üretilmesidir. Depremde hayatını kaybedenlere bir kez daha Allah'tan rahmet yaralı olanlara acil şifalar diliyoruz.

BİLİNMELİDİR Kİ DEPREM ÖLDÜRMEZ BİNA ÖLDÜRÜR.

ÜLKÜTEK

Şekil 1.1 24.01.2020 20:55:11 (TSİ), Sivrice (Elazığ) Mw 6.8 depremi.

Tablo 1.1 Depremin merkez üssüne en yakın Türkiye' deki yerleşim yerleri

Merkez üssüne en yakın 5 yerleşim yeri			
İl	İlçe	Köy	Mesafe(km)
Elazığ	Sivrice	Çevrimtaş	0.81
Elazığ	Sivrice	Doğanbağı	1.38
Elazığ	Sivrice	Kalaba	2.86
Elazığ	Sivrice	Kılıçkaya	3.24
Elazığ	Sivrice	İlıncak	3.98

Tablo 1.2 Depremin merkez üssüne en yakın Türkiye' deki il merkezleri

Merkez üssüne en yakın 5 il merkezi		
İl	İlçe	Mesafe(km)
Elazığ	Merkez	36.47
Malatya	Merkez	65.55
Tunceli	Merkez	92.15
Adıyaman	Merkez	96.40
Diyarbakır	Merkez	112.63